

Haaga-Helia

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

AMMATILLISEN OPETTAJAN KEHITTYMISOHJELMA

OPAS
2021–2022

SISÄLTÖ

Johdanto 3

Kehittämishojelman lähtökohdat 5

Kehittämishojelman toimintamuodot 7

Ammatillisen opettajan ammattitaitovaatimukset ja osaamiskriteerit 11

KEHITTÄMISOHJELMAN OPINTOKOKONAISUUDET 14

1. Tutkiva ja kehittävä opettaja | 15 op 15
  - 1.1 Kehittyminen ammatilliseksi opettajaksi | 5 op 15
  - 1.2 Oppimisen ja opetuksen lähtökohdat | 5 op 17
  - 1.3 Oppiminen työelämässä ja verkostoissa | 5 op 18

2. Eettisesti ohjaava opettaja, opetusharjoittelu | 35 op 19
  - 2.1 Opetuksen ja ohjaamisen havainnointi | 5 op 19
  - 2.2 Opetus- ja ohjaustoiminta oppilaitoksissa ja yrityksissä | 15 op 20
  - 2.3 Valinnainen pedagoginen painotus | 5 op 25
  - 2.4 Osaamisen arviointi | 5 op 31
  - 2.5 Uraohjaus | 5 op 32

3. Yhteiskunnallisesti aktiivinen opettaja | 10 op 34
  - 3.1 Ammattisivistys ja työelämän muutos | 5 op 34
  - 3.2 Uudistuva ammatillinen koulutus | 5 op 35

Ammatillisen opettajan kehittämisen jatkumo 37

Opintojen tueksi 39

Ammatillista opettajankoulutusta vuodesta 1950 40

Aikataulu 2021–2022 42

JOHDANTO

Tervetuloa ammatillisen opettajan opintoihin!

Ammatillinen opettajankoulutus on opettajaopiskelijan osaamisperustainen kehitymisohjelma. Opinnot kytketään ammatilliseen oppimiseen, opettajan työhön sekä yhteiskunnassa ja ammateissa tarvittavaan osaamiseen. Opintojen sisällöt rakennetaan työelämän ja ammatillisen koulutuksen ajankohtaisista ja tulevaisuuden tarpeista.

Opettajan pedagogiset opinnot suoritettuasi sinulla on pedagoginen kelpoisuus opettajan tehtäviin ja olet oikeutettu käyttämään virallista nimikettä AMO. Opinnot ovat laajuudeltaan 60 opintopistettä.

Opintojen aluksi laadit yhteistyössä ohjaajan kanssa henkilökohtaisen kehityssuunnitelman (HEKS). Kehityssuunnitelmasi perustuu oman osaamisesi arviointiin suhteessa ammatillisen opettajan osaamiskriteereihin. Suunnitelmaan kirjataan sinulle tarkoituksenmukaisia kehittymistavoitteita ja -tehtäviä. Kehittymistehtävissä tutkit ja kehität ammatillista opettajuuttasi sekä siihen liittyviä työskentelytapoja ja toimintaympäristöjä.

Vaikka kehityssuunnitelma on henkilökohtainen, työskentely opettajaopinnoissa on yhteisöllistä. Kehittymistehtäviesi toteuttamisen ja arvioinnin tukena on opettajaopiskelijoista koostuva vertaisryhmä, jossa teette osan opinnoista sopimallanne tavalla.

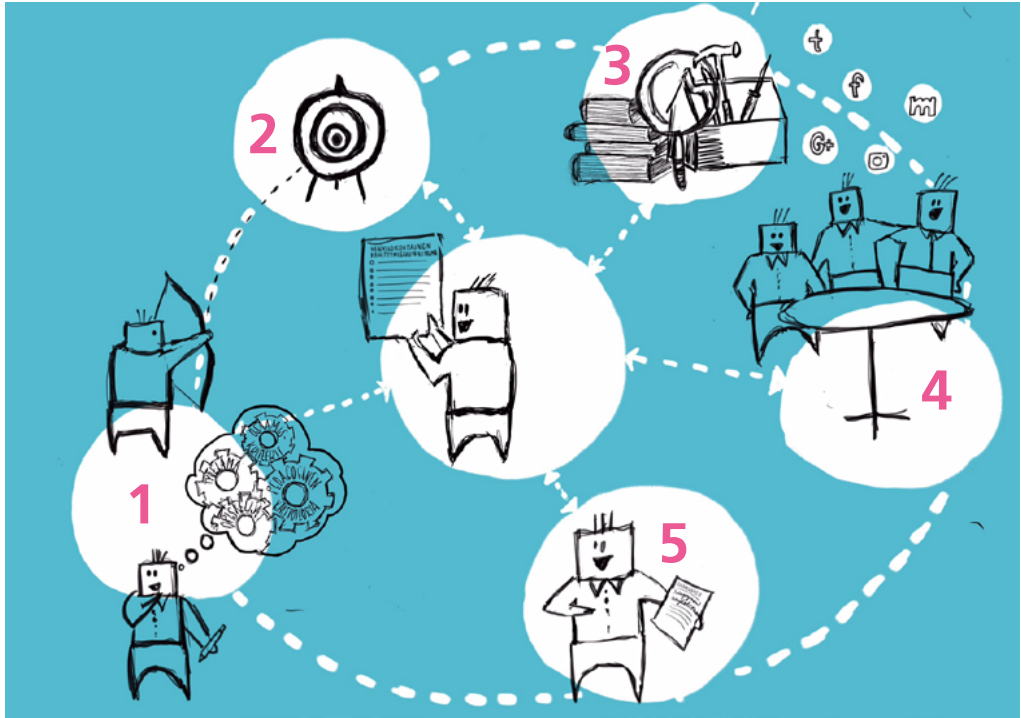
Jokaiselle opettajaopiskelijalle ja vertaisryhmälle nimetään oma ohjaaja. Ohjaaja tukee sinua ja vertaisryhmääsi merkityksellisen oppimisprosessin rakentamisessa, osaamisen kehittämisessä ja arvioinnissa. Ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijan omia valintoja ja kehittymistarpeita.

Oppimisen, ohjaamisen ja arvioinnin lisäksi kaikille yhteisiä teemoja ovat opettajan työn etiikka, demokratia ja ihmisoikeudet opettajan työssä, opettaja yhteiskunnallisena vaikuttajana, yrittäjyys opettajan työssä ja opiskelijoiden tulevaisuudessa sekä digitalisaation tuomat muutokset opettajan työhön.

Opinnot on organisoitu siten, että lähipäivät ja vertaisryhmätoiminta muodostavat vuoden pituisen ryhmäprosessin. Opinnoissa on mahdollista edetä myös nopeammin tai tehdä suunnitelma pidemmäksi ajaksi. HEKSissä määritellään opintojesi kokonaisaika.

HEKS-PROSESSI

- 1** Paikantuminen ja oman osaamisen analyysi
- 2** Osaamis-tavoitteiden asettaminen
- 3** Tutkiva kehittäminen työvälineinä
- 4** Vertaisryhmä kriittisenä ystävänä
- 5** Oppimisen ja osaamisen reflektointi sekä jakaminen

Tutkivan kehittämisen jäsenyys opettajankoulutuksessa.
Kuva: Merja Alanko-Turunen

KEHITTYMISOHJELMAN LÄHTÖKOHDAT

Sivistys

Kehittymisohjelman arvoperustana on sivistys, joka edistää toimivaa arkea, laadukasta työelämää sekä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Sivistykseen kuuluvat totuudellisuuden tavoittelu, yhteisöllisyys, vastuullisuus ja eettisyys. Opinnoissa olennaista on kontekstuaalisuus, yhteisöllisyys ja dialogisuus.

Ammattikasvatus

Kehittymisohjelman viitekehyksenä on ammattikasvatus. Ammattikasvatuksen keskeisiä teemoja ovat ammattiin oppiminen, opetus ja ohjaus, ammatillinen kasvu elinikäisenä prosessina sekä työn kautta tapahtuva sosiaalistuminen työyhteisöön, yrittäjyyteen, ammattiin ja yhteiskuntaan.

Osaamisperustaisuus ja henkilökohtaistaminen

Osaamisperustaisuus tarkoittaa, että opettamisen ja arvioinnin lähtökohtana on osaaminen ja sen saavuttaminen. Näkökulma siirtyy opetuksesta opiskelijan oppimisprosessin suunnitteluun, ohjaamiseen ja tukemiseen. Opiskelija ja opettaja suunnittelevat yhdessä opiskelijan oppimisprosessin. Opiskelijan henkilökohtaisessa kehityssuunnitelmassa (HEKS) tunnistetaan – suhteessa ammatillisen opettajan osaamiskriteereihin – opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen, kehittymistarpeet sekä miten, missä ja milloin tarvittava osaaminen hankitaan.

**Tutkiva kehittäminen
työvälineenä**

**PÄIVITTYVÄ
KEHITTÄMIS-
SUUNNITELMA**

Ammatillisessa opettajankoulutuksessa osaamiskriteerit ovat tulkintoja siitä, millaista osaamista ammatilliset opettajat eri toimintaympäristöissä tarvitsevat nyt ja tulevaisuudessa. Näistä kriteereistä keskustellaan, niitä tutkitaan ja tarkennetaan opettajaopintojen aikana.

Tutkiva kehittäminen

Ammatillisen opettajan opinnot etenevät tutkivan kehittämisen mallin mukaisesti. Malli sisältää kehittämisen vaiheet, joita ovat nykytilanteen tutkiminen, tavoitteiden asettaminen, teoreettisten taustaoletusten tutkiminen, kokeilujen tekeminen sekä tulosten jakaminen (kuvio alla).

Opettajaopintojen kokonaisuudessa ja jokaisessa opintojaksossa sovellet mallia tarkoituksenmukaisella tavalla. Tavoitteena on systemaattinen kehittämisen ja osaamisen kartuttamisen prosessi, johon sisältyy ohjausta ja kokeilujen yhteistä arviointia.

TUTKI JA KEHITÄ YHDESSÄ TOISTEN KANSSA!

JAA TULOKSIA!

Keskustele, kirjoita, kuvaa, käytä erilaisia medioita...

TUTKI TILANNETTA JA YMPÄRISTÖÄ!

Löydä hyviä käytäntöjä ja kehittämisen kohteita.

ASETA TAVOITTEITA!

Pohdi kysymyksiä, joihin haet vastauksia. Tee suunnitelmia, määrittele tavoiteltavia toimintatapojen muutoksia.

TEE KOKEILUJA!

Vie suunnitelmat käytäntöön, arvioi onnistumisia ja luo uutta.

TUTKI TEOREETTISIA TAUSTAOLETUKSIA!

Perehdy kirjallisuuteen ja verkostoidu.

KEHITYMISOHJELMAN TOIMINTAMUODOT

Opettajaidentiteetin tutkiminen

Opettajaidentiteetin pohdinta on osa ammatillisen opettajan eettistä osaamista. Tutkit työssäsi, toimintatavoissasi ja ajattelussasi tapahtuvaa muutosta, kun asiantuntijasta ja ammattilaisesta tulee myös ammatillinen opettaja.

Tunnistat, jäsenät ja rakennat uudelleen omia näkemyksiäsi kasvusta ja oppimisesta, opiskelijoista ja osaamisesta sekä arvioit oman pedagogisen osaamisesi kehittymistä. Ammatillisena opettajana pohdit suhdettasi opiskelijoihin ja työyhteisöön sekä laajemmin yhteiskuntaan. Tarkastelet lisäksi tulevaisuuden ammatillista koulutusta ja sen mahdollisuuksia ja rajoja.

Henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKS)

Opintojen aluksi teet itsellesi kehityssuunnitelman (HEKS). Opintojen aikana käyt ohjaajasi kanssa vähintään kolme HEKS-keskustelua, joissa kehityssuunnitelmaasi tarkennetaan ja sen toteutumista arvioidaan. Arvioit HEKSin toteutumista myös vertaisryhmäsi kanssa.

Vertaistoiminta

Opettajaopiskelijat työskentelevät vertaisryhmissä. Jokainen vertaisryhmä laatii oman toimintasuunnitelmansa ja toteuttaa yhteistä prosessia tarkastellen ammatillisen opettajan osaamiskriteereitä, opintojaksoissa kuvattuja tutkimisen ja kehittämisen kohteita sekä vertaisryhmän jäsenten HEKsejä. Ryhmän jäsenet toimivat toistensa vertaisohjaajina. Vertaistoimintaa on myös toiminta työpaikoilla kollegoiden ja työelämäkumppaneiden kanssa.

Aineistojen opiskelu (opettajaopintojen lähdeluettelo)

Ammatillisen opettajan kehittymisohjelmaan on valittu aineistoja, jotka on koottu opettajaopintojen MyNetiin. Näihin aineistoihin perehtymisestä sovit sekä oman ohjaajasi kanssa osana HEKSiä että yhdessä vertaisryhmän kanssa. Aineistoja ovat pedagoginen kirjallisuus, artikkelit, digitaalinen materiaali, asiantuntijoiden haastattelut sekä eri taide-
muotojen esitykset ja teokset.

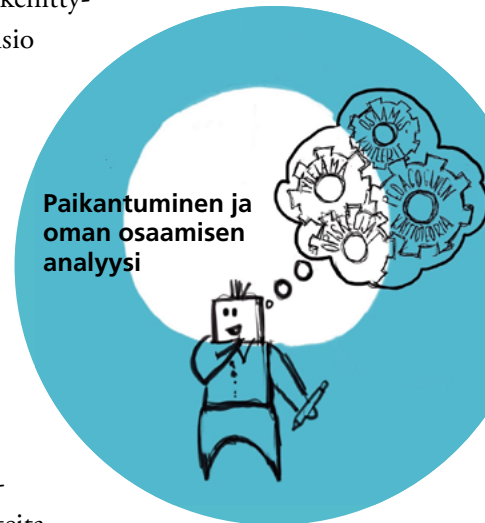
Osaamisen ja oppimisen arviointi sekä osaamiskansio

Osaamisen arviointi tehdään suhteessa ammatillisen opettajan ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin sekä henkilökohtaiseen kehittymissuunnitelmaan. Arviointia tapahtuu opettajan työtä havainnoiden ja työstä keskustellen sekä tuottamiisi dokumentteihin perustaen. Myös lähijaksot ovat tilaisuuksia osaamisen arviointiin. Lähijaksoilla osoitat vuorovaikutusosaamistasi, ohjausosaamistasi ja kykyäsi sanallistaa pedagogista toimintaa.

Kehittymissuunnitelmaan kirjaat osaamisesi arvioinnin ja osoittamisen tavat. Arvioit osaamistasi koko opintojen ajan itsenäisesti sekä yhdessä ohjaajan ja vertaisryhmän kanssa. Opintojen aikana saat palautetta ohjaavilta opettajilta ja vertaisryhmän opiskelijoilta. Osaaminen arvioidaan osaamiskriteereihin perustuen (hyväksytyt/hylätyt).

Osaamiskansio on osaamisesi osoittamista, se on osoitus kehittymisestä sekä suoritetuista opettajaopinnoista. Osaamiskansio perustetaan digitaaliseen ympäristöön opintojen alussa. Kansiossa dokumentoit – suhteessa ammatillisen opettajan osaamiskriteereihin – opiskeluprosessisi eri vaiheet, opiskelemasi aineistot sekä ammattikasvatuksen tietojen, taitojen ja asenteiden hallinnan. Dokumentoinnissa voit käyttää erilaisia menetelmiä, esimerkiksi tekstiä, kuvia, videoita tai ääntä. Kerää palautteita osaamisestasi myös opiskelijoilta, kollegoilta ja vertaisryhmältä.

Opintojaksoissa 2.2, 2.3 ja 2.4 osaamisen osoittamisen kuvaukset ohjaavat osaamisen hankkimista. Kerää palautteita osaamisestasi myös opiskelijoilta, kollegoilta ja vertaisryhmältä.

Opettajankoulutuksen laadun arviointi

Opettajankoulutuksessa laadun arviointi on osa oppimisprosessia. Opintojen aikana vertaisryhmä tutkii ja arvioi prosessia ja saamaansa ohjausta. Opintojen loppupuolella kerätään opiskelijapalaute. Palaute on osa ammatillisen opettajakorkeakoulun laatujärjestelmää ja toiminnan kehittämistä.

Hyväksiluku ja osaamisen tunnistaminen aiemmilla opinnoilla

Aiemmin suoritetulla yliopistollisella kasvatustieteiden tai vastaavalla opintokokonaisuudella (25 op) voit hyväksilukea seuraavat ammatillisen opettajan pedagogisten opintojen opintojaksot:

- 1.2 Oppimisen ja opetuksen lähtökohdat 5 op
- 1.3 Oppiminen työelämässä ja verkostoissa 5 op
- 3.1 Ammattisivistys ja työelämän muutos 5 op

Nämä hyväksiluvut, yksittäiset yliopistolliset opintojaksot ja muu aiemmin hankittu osaaminen osoitetaan ja tunnustetaan sekä arvioidaan HEKSissä suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tuo dokumentit aiemmin suorittamistasi opinnoista ensimmäiseen HEKS-keskusteluun. Suoritukset vie opintorekisteriin oma ohjaaja.

Opiskelu kesän aikana

Voit edistää monin tavoin omia opintojasi kesän aikana. Opettajankoulutuksen aloituspäivässä sovit yhdessä ohjaajasi kanssa kesän aikaiset opintosi. Mutta tee ainakin näitä:

- Aloita HEKsin (henkilökohtaisen kehityssuunnitelman) tekeminen.
- HEKsin pohdinnan ja dokumentoinnin avulla valmistaudut ensimmäiseen henkilökohtaiseen keskusteluun ohjaajasi kanssa. Perekdy kehitysohjelman ohjeistukseen siitä, mitä asioita HEKsissä sinun tulee pohtia ja miten HEKsisi toteutetaan. Ohjaajasi kanssa sovit HEKsin palautuksesta.
- Olet jo ennakkotehtävässä perehtynyt *Ammatilliseksi opettajaksi* -kirjaan. Lue kirja kokonaan. Kirjan sisältö antaa sinulle tietoa Haaga-Helian ammatillisen opettajankoulutuksen sisällöistä ja toteutuksesta, joten kirjan lukeminen auttaa sinua muun muassa HEKsin tekemisessä ja omassa osaamisen kehittämässä. Kirja antaa myös tietoa opettajankoulutuksen pedagogisista periaatteista ja toteutuksesta. Kirjaan voit perehtyä itsenäisesti tai voitte muodostaa yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa lukupiirin.
- Tee itsestäsi esittelyvideo. Sovi esittelyvideon toteutus ja palautus ohjaajasi kanssa.
- Mikäli opintoihisi kuuluu ammattikasvatuksen opintoja (jos et ole suorittanut aiemmin kasvatustieteen opintoja), tee suunnitelma niiden toteuttamisesta ja aloita opintojaksojen 1.2, 1.3 ja 3.1 tekeminen suunnitelmasi mukaisesti.
- Voitte aloittaa myös vertaisryhmätoiminnan jo kesällä. Lukupiirit tai yhteisten suunnitelmien tekeminen (esim. havainnoinnit, yhteinen digialustoihin tutustuminen) kannattaa aloittaa heti, jos mahdollista.
- Sovi muista kesäopinnoista ohjaajasi kanssa.

AMMATILLISEN OPETTAJAN AMMATTITAITOVAATIMUKSET JA OSAAMISEN KRITEERIT

TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ OPETTAJA: 1–3

1

AMMATILLISEN OPETTAJAN TOIMINTA RAKENTUU AMMATTIKASVATUKSEN TIETOPERUSTALLE

- Muokkaan pedagogista käyttöteoriaani teoreettisesti perustellen.
- Osaan perustella toimintaani pedagogisesti.

2

AMMATILLISEN OPETTAJAN TOIMINTA ON EETTISESTI, TALOUDELLISESTI, EKOLOGISESTI JA SOSIAALISESTI PERUSTELTUA

- Toimin opettajan työn eettisten periaatteiden mukaisesti.
- Edistän työssäni ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.
- Tunnistan ja otan toiminnassani huomioon työni taloudelliset ehdot ja vaikutukset.

3

AMMATILLINEN OPETTAJA KEHITTÄÄ OSAAMISTAAN SYSTE- MAATTISESTI ARVIoidEN JA MONIPUOLISESTI DOKUMENTOIDEN YHDESSÄ TYÖELÄMÄN, OPISKELIJOIDEN JA KOLLEGOJEN KANSSA

- Tunnistan ja määrittelen ammatillisen opettajan ja koulutuksen kehittämisen kohteita.
- Tuotan kehittämiskohteisiin kokeilevia ratkaisuja myös teoreettisesti perustellen.
- Jaan kehittämistoiminnan tuloksia opiskelija- ja työyhteisöissäni sekä ammatillisissa verkostoissani.

4

AMMATILLINEN OPETTAJA KEHITTÄÄ VUOROVAIKUTUSTAITOJAAN AVOIMESTI JA LUOVASTI MONINAISUUTTA ARVOSTAEN

- Kohtaan opiskelijani antamalla heille aikaa, huomiota ja kunnioitusta.
- Luon mahdollisuuksia dialogille osana opetusta ja ohjausta.
- Ohjaan yksilöitä ja ryhmiä ottaen huomioon opiskelijoiden kulttuurisen moninaisuuden.

5

AMMATILLINEN OPETTAJA KÄYTTÄÄ JA KEHITTÄÄ OPPIMISKESKEISIÄ OHJAUS-, OPETUS- JA ARVIOINTIMENETELMIÄ YHDESSÄ TYÖELÄMÄN, OPISKELIJOIDEN JA KOLLEGOJEN KANSSA

- Toimintaani ohjaa opiskelijoideni työelämässä tarvitsema osaaminen.
- Tunnen ammatillisen koulutuksen henkilökohtaistamisen käsitteen ja käytännöt sekä suunnittelen opiskeluprosesseja henkilökohtaistaen ja neuvotellen.
- Arvioin ja ohjaan opiskelijoitani ottaen huomioon heidän osaamisensa.
- Osaan ohjata, opettaa ja arvioida erilaisissa oppimisympäristöissä.

6

AMMATILLINEN OPETTAJA TUKEE OPPIMISPROSESSEJA JA KEHITTÄÄ OPPIMISYMPÄRISTÖJÄ VERKOSTOISSA JA YHTEISÖISSÄ

- Muotoilen mahdollisuuksia opiskelijoideni yksilölliselle ja yhteisölliselle oppimiselle työelämän, opiskelijoiden ja kollegojen kanssa.
- Tunnen oman koulutusalan tutkinnon vaatimukset ja miten niiden työelämävastaavuutta kehitetään.
- Käytän digitaalisia työvälineitä pedagogisesti perustellen.

7

AMMATILLINEN OPETTAJA OHJAA OPISKELIJOITA VALMISTUMAAN JA TYÖLLISTYMÄÄN SEKÄ TUKEE HEIDÄN VALMIUKSIAAN YRITTÄJYYTEEN.

- Edistän opiskelijoiden työllistymistä toisen palvelukseen tai omaan yritykseen.
- Tuen opiskelijan opiskeluprosesseja oppilaitoksen ja työpaikan ohjaussuunnitelman mukaisesti.

8

AMMATILLINEN OPETTAJA TIETÄÄ AMMATILLISTA KOULUTUSTA JA TYÖELÄMÄÄ KOSKEVAT SÄÄDÖKSET JA NOUDATTAÄ NIITÄ TYÖSSÄÄN.

- Osaan toteuttaa ja perustella toimintani koulutusta ja ammattiani ohjaavien säädösten, suunnitelmien ja ohjeistusten sekä organisaation strategioiden mukaisesti.
- Tunnen alan työehtosopimukset ja toimin niiden mukaisesti.

9

AMMATILLINEN OPETTAJA RAKENTAA YHTEISKUNNALLISENA VAIKUTTAJANA EDELLYTYKSIÄ TULEVAISUUDEN AMMATILLISELLE KOULUTUKSELLE

- Seuraan koulutusta koskevaa yhteiskunnallista keskustelua.
- Tuon työhöni näkemyksiä tulevaisuuden osaamisesta.

KEHITYMISOHJELMAN OPINTOKOKONAISUUDET

TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ OPETTAJA | 15 op

Kehittyminen ammatilliseksi opettajaksi | 5 op

Oppimisen ja opetuksen lähtökohdat | 5 op *

Oppiminen työelämässä ja verkostoissa | 5 op *

EETTISESTI OHJAAVA OPETTAJA, OPETUSHARJOITTELU | 35 op

Opetus- ja ohjaustoiminnan havainnointi | 5 op

Opetus- ja ohjaustoiminta oppilaitoksissa ja yrityksissä | 15 op

Valinnainen pedagoginen painotus | 5 op

Yrittäjyyspedagogiikka

Erityinen tuki

Kansainvälisyysosaaminen ja ihmisoikeuspedagogiikka

Digipedagogiikka

Taidelähtöinen pedagogiikka

Pedagoginen johtaminen

Kestävän kehityksen pedagogiikka

Omaavalintainen pedagoginen painotus

Osaamisen arviointi | 5 op

Uraohjaus | 5 op

YHTEISKUNNALLISESTI AKTIIVINEN OPETTAJA | 10 op

Ammattisivistus ja työelämän muutos | 5 op *

Uudistuva ammatillinen koulutus | 5 op

* Ammattikasvatuksen opintojakso.

Nämä opintojaksot suorittavat ne opiskelijat, jotka eivät ole suorittaneet aiemmin kasvatustieteen tai muita vastaavia opintoja.

1. TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ OPETTAJA

| 15 OP

1.1 KEHITTYMINEN AMMATILISEKSI

OPETTAJAKSI | 5 OP

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- ammatillisen opettajan kehitysohjelma ja osaamiskriteerit
- henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKS)
- vertaisryhmän toimintasuunnitelma
- opettajaidentiteetin kehittyminen
- verkko-ohjaus ja sosiaalinen media henkilökohtaisen ohjauksen ja ryhmäohjauksen muotona.

Työskentelytavat

HEKS

HEKSissä tutkit pedagogista osaamistasi ja kehittymistarpeitasi ammatillisena opettajana. Opintojen alussa käyt ensimmäisen HEKS-keskustelun ohjaajasi kanssa ja teet itsellesi kehityssuunnitelman, HEKSin. Laadi ensimmäinen versio ohjaajasi kanssa sopimallasi tavalla.

Kuvaa HEKSissäsi seuraavia asioita:

- Kuvaa taustaasi ja sitä, miksi hakeuduit ammatillisen opettajan opintoihin?
- Millaisia mielestäsi ihmiset ovat ja mitä mahdollisuuksia ihmisellä on?
- Mitä sana *osallisuus* sinulle tarkoittaa?
- Millainen on tämänhetkinen pedagoginen osaamisesi suhteessa ammatillisen opettajan osaamiskriteereihin?

- Mitä *opiskelijalähtöisyys* sinulle tarkoittaa?
- Millaisia ovat työyhteisösi pedagogiset ja ammatilliset kehittämistarpeet?
- Mitkä ovat ammattikasvatukseen ja pedagogiseen osaamiseen liittyvät kehittämistavoitteesi?
- Millainen pedagoginen käyttöteoria ohjaa opetus- ja ohjaustyötäsi (ks. opintojakso 1.2)?
- Miten opintojesi aikana osoitat pedagogista osaamistasi ja itsearviointitaitojasi?
- Millaiset sisällöt ja millainen toiminta tukisi omaa kehittymistäsi opintojen aikana?
- Millaisia kehittämistehtäviä haluat sisällyttää opintoihisi, miten ne käytännössä toteutat ja miten ne aikataulutat?
- Millaisena toteutat osaamiskansiosi?

HEKSissä voit käyttää monipuolisesti tekstiä, kuvia, ääntä ja videoita. HEKS täydentyy opintojen aikana. Se muodostaa pohjan opintojen aikaiselle reflektiolle, opettajaidentiteetin ja osaamisen kehittymiselle ja arvioinnille.

Toinen HEKS-keskustelu pidetään opintojen puolivälissä, jolloin opintojesi tilannetta tarkastellaan ja HEKsiäsi tarkennetaan. Käy keskustelua HEKSistäsi myös vertaisryhmässäsi sekä mahdollisuuksien mukaan myös työpaikallasi. Opintojen loppuvaiheen HEKS-keskustelussa keskustellaan osaamisesi kehittymisestä opintojesi aikana. Opintojesi aikana voit käydä tarpeidesi mukaan myös useampia HEKS-keskusteluita. Ole aktiivinen ja pyydä ohjausta sitä tarvitessasi.

Vertaistoiminta

Vertaisryhmät muodostetaan opintojen alussa. Ryhmät toimivat opintojen suunnittelun, toteuttamisen ja arvioinnin tukena. Vertaisryhmässä havainnoitte ja arvioitte toistenne työtä sekä ryhmän sisäistä toimintaa, ideoitte uusia toimintatapoja ja teette vierailuja. Vertaisryhmä laatii oman toimintasuunnitelmansa, jossa on aikataulu, työskentelyn sisältö ja sopimus vertaisoppimisesta sekä vertaistuesta. Ryhmät työskentelevät myös digitaalisissa ympäristöissä.

1.2 OPPIMISEN JA OPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT | 5 OP

Voit korvata opintojakson aiemmin suoritetuilla yliopiston kasvatustieteen tai muilla vastaavilla opinnoilla.

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- ihmis-, tieto- ja oppimiskäsitykset opetus- ja ohjaustyössä
- pedagoginen käyttöteoria omassa opetus- ja ohjaustyössä.

Opintojakson tavoitteet

- pedagogisen aineiston opiskeleminen
- julkisen koulutuspoliittisen keskustelun seuraaminen
- oppimisenäkemyksien erojen jäsentäminen
- pedagoginen työpaja.

Työskentelytavat

Opintojakso *1.2 Oppimisen ja opetuksen lähtökohdat* suoritetaan sovitulla verkkoalustalla, joka aukeaa opiskelijoille 1.6.2021. Verkkoalustalla ovat jaksoon liittyvät tehtävät, aineistot ja vaihtoehtoisten työpajojen ajankohdat. Opintojakson tehtävät palautetaan verkkoalustalle ja liitetään osaksi osaamiskansiota.

Opintojakson vaihtoehtoiset verkkotyöpajat pidetään seuraavasti:

- 3.6.2021 klo 9–16 tai
- 19.8.2021 klo 9–16 tai
- 21.8.2021 klo 9–16

tai

- lähipäivä Pasilan kampuksella 12.1.2022 klo 9–16

1.3 OPPIMINEN TYÖELÄMÄSSÄ JA VERKOSTOISSA

| 5 OP

Voit korvata opintojakson aiemmin suoritetuilla yliopiston kasvatustieteiden tai muilla vastaavilla opinnoilla.

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- oppilaitosten ja työelämän yhteistyön käytännöt
- verkostot, jotka mahdollistavat oppimista ja yhteistyötä
- työelämässä ja verkostoissa oppimisen käytänteiden kehittäminen.

Työskentelytavat

Opintojakso 1.3 *Oppiminen työelämässä ja verkostoissa* suoritetaan sovitulla verkkoalustalla, joka aukeaa opiskelijoille 1.6.2021. Verkkoalustalla ovat jaksoon liittyvät tehtävät ja aineistot. Jaksoon ei sisälly työpajapäiviä. Opintojakson tehtävät palautetaan verkkoalustalle ja liitetään myös osaksi osaamiskansiota.

Tunnista, määrittele ja havainnollista valitsemallasi tavalla dokumentoiden

- tärkeimmät lähiyhteisöt (2–3 yhteisöä) omalla työpaikallasi
- ulkoiset verkostot, joita tarvitset rakentaaksesi omaa osaamistasi nyt ja tulevaisuudessa (esim. asiakkaat, entiset kollegat, edustamasi alan asiantuntijat, muut koulutusorganisaatiot).
- Jäsennä havaintojasi sekä arvioi niitä ammattikasvatuksen teorioiden ja käsitteiden valossa.
- Hyödynnä dokumentoinnissasi monipuolisesti erilaisia tapoja, esimerkiksi videoita, äänitiedostoja, erilaisia visualisoinnin tapoja, raportteja, käsittekarttoja tai vastaavia.

2. EETTISESTI OHJAAVA OPETTAJA, OPETUSHARJOITTELU | 35 OP

2.1 OPETUKSEN JA OHJAAMISEN HAVAINNOINTI

| 5 OP

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- ammattien oppimisen ja ohjaamisen erilaiset tilanteet sekä toimintaympäristöt
- opiskelijahuolto, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö
- kansalaisjärjestöt, kolmannen sektorin toimijat sekä niiden koulutustoiminta.

Työskentelytavat

Havainnoi ammattien oppimista ja oppimisen ohjaamista vähintään kuudessa erilaisessa ympäristössä ja tilanteessa kehittämistavoitteitasi perusteella. Näitä voivat olla ammatillinen nuorten ja aikuisten koulutus oppilaitoksissa ja työpaikoilla, ammattikorkeakoulutus oppilaitoksissa ja harjoitteluympäristöissä, erilaiset työpajat, simulaatioympäristöt, erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opetus tai virtuaaliset ympäristöt.

Käy seuraamassa myös vertaisryhmäsi jäsenten opetus- ja ohjaustilanteita. Ennen havainnointia voit tutustua kohteesta saamiisi ja löytämiisi dokumentteihin, tutkintoon, opetussuunnitelmaan ja opintojaksoon sekä asettaa havainnoinnille tavoitteet.

Analysoi ammattipedagogisten teorioiden valossa havainnoimiasi konteksteja ja tilanteita. Kirjaa havaintosi tilanteiden aikana, kuvaa tilanteet ja reflektoi oppimaasi osaamiskansiossasi. Jos mahdollista, käy havainnoitujen tilanteiden jälkeen keskustelua tilanteen opettajan ja opiskelijoiden kanssa.

2.2. OPETUS- JA OHJAUSTOIMINTA OPPILAITOKSISSA JA YRITYKSISSÄ | 15 OP

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- oma opetus- ja ohjaustoiminta erilaisissa oppimisen toimintaympäristöissä
- vuorovaikutus
- ryhmäprosessit
- henkilökohtaistaminen
- opetussuunnitelmat
- oppimisprosessit ja -ympäristöt.

Työskentelytavat

Sisällytä kehittämisohjelmaasi erilaisia opetus- ja ohjaustilanteita, joissa tutkit kehittämisen kohteita. Harjoittelusi sisältää erilaisten oppijoiden ohjausta yksilöohjauksena ja ryhmäohjauksena. Harjoittelu sisältää myös erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ohjausta.

Harjoittelu voi liittyä yhteen opintojaksoon, kurssiin tai moduuliin. Harjoittelusi voi tapahtua esimerkiksi projekteissa oppilaitoksen ja työelämän välillä, oppilaitoksen luokissa tai työsaleissa, alan työpaikoilla, verkossa tai kolmannen sektorin toiminnoissa. Sinun tulee suunnitella oppimisprosessien ohjaamista ja osoittaa myös laaja-alaista opetuksen suunnitteluosaamista.

Suunnittele opetus- ja ohjaustilanteet etukäteen ja tee se mahdollisuuksien mukaan opiskelijoiden, kollegojen ja työelämäedustajien kanssa. Tee pedagoginen käsikirjoitus, jossa otat huomioon opiskelijoiden oppimisprosessin sekä oman toimintasi opettajana ja ohjaajana.

Sisällytä opetus- ja ohjaustilanteisiin oman toimintasi arviointia esimerkiksi yhdessä opiskelijoiden, ohjaajien ja vertaisryhmän kanssa. Perustelee pedagogisessa käsikirjoituksessa valintasi pedagogisesti omaan käyttöteoriaasi pohjautuen.

Kutsu vertaisryhmäsi jäseniä havainnoimaan työtäsi ja keskustelemaan siitä. Myös ohjaajasi käy havainnoimassa työtilanteitasi ja käy kanssasi keskustelua opetuksen ja ohjauksen käytäntöjen kehittämistä.

Osaamisen osoittaminen

Opintojakson 2.2 tutkimisen ja kehittämisen kohteina ovat vuorovaikutus, ryhmäprosessit, henkilökohtaistaminen, opetus suunnitelmat sekä oppimisympäristöt ja -prosessit. Alla on kuvattu opetusharjoittelun osaamisen osoittamisen tapoja. Ne auttavat konkretisoimaan, millaisia esimerkkejä, dokumentteja ja osaamisen näyttöjä sinun tulee antaa. Ohjaajasi havainnoi vähintään yhtä opetusharjoittelun näyttöä.

Osaamisen osoittamisen kuvaukset ohjaavat sinua kahdella tavalla. Ne auttavat tunnistamaan ja tekemään näkyväksi aiemmin hankkimaasi osaamista. Ne antavat vihjeitä siitä, miten voit hankkia puuttuvaa osaamista opettajaopintojen aikana. Osaamiskansiossasi reflektoit ja arvioit kaikkea opetusharjoittelussa tekemäsi työtä sekä käyttöteorioitasi, jotka työssäsi ilmenevät.

Vuorovaikutus

- Kuvaa opettajana toimiessasi, valitsemassasi opetus- ja ohjaustilanteessa, vuorovaikutus- ja ohjausorientaatiotasi. Pohdi, miten arvosi ja kokemustaustasi vaikuttavat vuorovaikutukseesi.
- Kuvaa, miten käsittelet opettajana vuorovaikutusta estäviä toimintatapoja ja edistät jokaisen opiskelijan turvallisuuden kokemusta opetus- tai ohjaustilanteessa.
- Kuvaa, miten rakensit dialogista tilaa ja luottamuksellista pedagogista suhdetta opetus- tai ohjaustilanteessa.
- Kuvaa vuorovaikutussuhteita, jännitteitä ja ryhmän rakenteita (esim. status, valta, psyykkiset ja sosiaaliset, tunteet). Kuvaa myös, miten vahvistat luottamuksellisia vuorovaikutussuhteita esimerkiksi kuuntelemisen ja puheeksi ottamisen taidoilla.
- Kuvaa sanatonta ja sanallista viestintää opetus- tai ohjaustilanteessa.

- Kuva, miten huomioit kaikki opiskelijat mm. käyttämässäsi kielessä, sisällön muotoilussa ja näkökulman valinnoissa sekä sanattomassa viestinnässä ja mikrokohtauksissa.
- Kuva, miten pääsitte vuorovaikutuksessa ohjaus- tai opetustilanteelle asetettuihin tavoitteisiin.
- Arvioi omaa vuorovaikutusosaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Minkälaisia muutoksia havaitset itsessäsi (ajattelussasi, toiminnassasi, tunteissasi, asenteissasi)?

Ryhmäprosessit

- Kuva, ryhmäprosessi, jota olet vetänyt (esim. opiskelijoiden oppimisprosessi, työyhteisön muutos- tai kehittämisprosessi, yhteisopettajuus). Miten vuorovaikutus prosessissa etenee ja kehittyy?
- Kuva, miten edistät osallisuutta vahvistavaa vuorovaikutusta (esim. ryhmäytymistä edistävän vuorovaikutuksen tavat, vuorovaikutuksen tasapuolinen jakautuminen, tarkoituksenmukaiset suhteet, viestintätyylien ja osallistumistapojen moninaisuus).
- Arvioi, miten pääsette ryhmäprosessille asetettuihin tavoitteisiin.
- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Oppimisprosessit ja -ympäristöt

- Kuva ja arvioi, millaisia oppimisympäristöjä alallasi tarvitaan.
- Kuva, toteuttamasi oppimisprosessi, jossa tapahtuu yksilöllistä ja yhteisöllistä opiskelua

erilaisissa oppimisympäristöissä (esim. osaamistavoitteet, oppimisprosessin vaiheet, opetus- ja ohjausmenetelmät, digitaaliset ratkaisut, oppimateriaalit, arviointi).

- Kuvaa yhteistyötäsi työelämän tai oppilaitosten edustajien ja kollegojen kanssa.
- Esittele asiakirjat tai ohjeistukset, jotka ohjaavat toimintaasi.
- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimukseen ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Henkilökohtaistaminen

- Kuvaa henkilökohtaistamisen prosessia, jossa olet itse mukana opettajana tai tutustu muiden vetämiin prosesseihin esim. haastattelemalla ja havainnoimalla opettajia ja opiskelijoita.
- Esittele asiakirjat tai ohjeistukset, jotka ohjaavat henkilökohtaistamista siinä toimintaympäristössä, jossa sitä tutkit.
- Kuvaa, millaista osaamista tutkinnossa edellytetään.
- Kuvaa, millaisia henkilökohtaistamisen käytänteitä koulutusorganisaatiossa on.
- Kuvaa, miten työelämän edustaja on mukana henkilökohtaistamisprosessissa.
- Kuvaa, millaisia ohjauksen medioita, menetelmiä ja työkaluja käytetään.
- Kuvaa, miten opintojen yksilölliset polut toteutuvat.
- Kuvaa, miten opiskelijan henkilökohtaistaminen dokumentoidaan.
- Jäsennä ja arvioi kriittisesti havaintojasi ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimukseen ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Opetussuunnitelmat

- Kuvaa, miten opetussuunnitelma/tutkinnon perusteet ohjaavat oman alasi koulutusohjelman tai tutkinnon järjestämistä (esim. osaamisperustaisuuden toteutuminen, pedagoginen malli ja opettajien työn organisoituminen).

- Kuva, miten opetussuunnitelmaa/tutkinnon perusteita viedään käytäntöön ja kehitetään omassa koulutusohjelmassasi tai tutkinrossasi (esim. haastattelemalla opettajia, opiskelijoita tai työelämän edustajia, havainnoimalla perehdytysprosesseja, osallistumalla itse toimintaan).
- Jäsenä ja arvioi kriittisesti havaintojasi ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Halutessasi voit hakea tutkimisen ja kehittämisen kohteista osaamismerkkejä (open badge), jotka ovat digitaalisia todistuksia osaamisestasi. Voit käyttää niitä esimerkiksi rekrytointitilanteissa tai kun haluat osoittaa osaamistasi verkostoissasi. Osaamismerkkien kuvaukset sekä digitaalisten merkkien hakuohjeet ja -linkit ovat MyNetissä. Ohjeita digitaalisten osaamismerkkien hakemiseen on myös Haaga-Helian osaamismerkkisivuilla: <https://sites.google.com/view/haeosaamismerkki>. Pääset sinne myös verkkosivun QR-koodin avulla:

Haaga-Helia StartUp School harjoittelupaikkana

Opettajaopiskelijan on mahdollista hakeutua opetusharjoitteluun Haaga-Helian StartUp Schooliin. StartUp School on konsepti, jonka avulla Haaga-Heliassa tuetaan opiskelijoiden yrittäjyyspyrkimyksiä.

Harjoittelu voi olla opetusta joillakin StartUp Schoolin tarjoamalla opintojaksolla tai startup-yrittäjien coachausta. Harjoittelu voi olla myös StartUp Schoolin toimintoihin tutustumista (havainnointi) ja sen eri toimintojen tutkimista ja tukemista. Jos kiinnostut StartUp Schoolista harjoittelupaikkana, keskustele oman ohjaajasi kanssa, joka ohjaa sinua eteenpäin.

Tutkimisen ja kehittämisen kohteet

Opetus- ja ohjaustoiminnan tutkiminen ja toteuttaminen valitsemassasi pedagogisessa painotuksessa.

Työskentelytavat

Liitä valitsemasi pedagoginen painotus osaksi opetus- ja ohjausharjoittelulasi. Opiskele monipuolisesti painotukseen liittyviä materiaaleja. Tutki painotuksen teoreettisia taustoja, etsi jo olemassa olevia malleja, toimintatapoja ja toimintaympäristöjä. Kokeile näitä käytännössä, opiskelijoiden kanssa, opetus- ja ohjaustilanteissa. Dokumentoi tekemäsi työ ja osaamisesi kehittyminen ohjaajasi kanssa sopimallasi tavalla (tekstit, videot, podcastit, kuvat ja muut tavat). Halutessasi voit hakea osaamismerkkiä. Osaamismerkkin kuvaus sekä digitaalisen merkin hakuohjeet ja -linkit ovat MyNetissä.

A) Yrittäjyyspedagogiikka

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu oppilaitoksen yrittäjyysstrategioihin ja kansallisiin yrittäjyyskasvatuksen linjauksiin. Kuvaa miten nämä hyödyntävät opetuksen ja ohjauksen kehittämistä.
- Valitse jokin opetusharjoittelun konteksti, jossa sovellat yrittäjyyspedagogiikkaa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus.
- Sovella yrittäjyyspedagogiikkaa valitsemassasi kontekstissa pedagogisesti perustellen.
- Kuvaa, millaista yhteistyötä teet yritysten, oppilaitoksen sekä opiskelijoiden kanssa.
- Kuvaa, miten edistät oman työyhteisösi yrittäjämäistä toimintaa.
- Arvioi, miten omat yrittäjyyspedagogiset tavoitteet toteutuvat.
- Arvioi, oman alasi tulevaisuudessa tarvittavia taitoja sekä pohdi, miten yrittäjyyspedagoginen lähestymistapa tukee tulevaisuustaitoja työelämässä.

- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

B) Erityinen tuki

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu ja kuvaa erityisen tuen suunnitelmia ja säädöksiä siinä toimintaympäristössä, jota tarkastelet.
- Valitse jokin opetusharjoittelun konteksti, jossa sovellat erityisen tuen toimintamahdollisuuksia valitsemassasi ammatillisen koulutuksen kontekstissa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus.
- Sovella erityisen tuen toimintamahdollisuuksia pedagogisesti perustellen.
- Kuvaa, miten tunnistat tuen tarpeita ja ohjaat opiskelijaa huomioiden henkilökohtaistamisen mm. opiskelijan lähtökohdat, vahvuudet ja erityisen tuen tarpeen esim. pedagogisessa käsikirjoituksessa.
- Kuvaa oppimisen ja hyvinvoinnin haasteita, erityisen tuen mahdollisuuksia sekä sitä, miten rakennat läheisten kanssa tehtävää ja moniammatillista yhteistyötä.
- Kuvaa ja perustele, miten tuet ja valmennat opiskelijaa työelämään.
- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja erityisen tuen mahdollisuuksien ja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

C) Kansainvälisyysosaaminen ja ihmisoikeuspedagogiikka

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu kansainvälistä osaamista ja yhdenvertaisuutta edistävään arvomaailmaan ja viitekehykseen esimerkiksi ihmisoikeuksien ja demokratiakasvatuksen tai kulttuurisensitiivisyyden ja kielitietoisuuden näkökulmasta.
- Valitse jokin opetusharjoittelun konteksti, jossa sovellat valitsemaasi näkökulmaa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus. Opetus- ja ohjausprosessi voi tapahtua joko ulkomailla tai Suomessa.
- Kuvaa tutkimisen ja kehittämisen kohteena oleva opetus- ja ohjausprosessi, sen tavoitteet ja sisällöt ja analysoi, miten kehität prosessissa omaa kansainvälisyysosaamistasi ja ihmisoikeuspedagogiikkaa.
- Kuvaa, miten käytät yhdenvertaisuutta ja kansainvälistymistä edistäviä toimintamalleja omassa opetus- ja ohjaustoiminnassasi.
- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimukseen ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.
- Analysoi soveltamisen onnistumista. Mikä onnistui ja miksi, mikä innosti, mikä jäi mietityttämään, mitä muuttaisin, mistä haluaisin tietää lisää?

D) Digipedagogiikka

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu verkkototeutusten laatuksikriteereihin sekä erilaisiin sulautettuihin ja hybridi-ratkaisuihin.
- Valitse jokin opetusharjoittelun toimintaympäristö, jossa sovellat digipedagogiikkaa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus.

- Kuvaa, kuinka muotoilet valittuun toimintaympäristöön osaamistavoitteiden saavuttamista tukevia oppimis- ja ohjausprosesseja, joissa hyödynnät digipedagogisia työvälineitä.
- Perustelee, miten verkkototeutusten laatukriteerit toteutuvat opintokokonaisuudessa. Kuvaa myös, miten päädyit erilaisiin sulautettuihin ja hybridiratkaisuihin.
- Kuvaa, miten selvität ennakkoon opiskelijoiden digiosaamisen.
- Kuvaa, kuinka rakennat osaamistavoitteiden saavuttamista tukevan vuorovaikutuksen oppijoiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa verkkoympäristössä.
- Kuvaa, miten verkossa arvioitte oppimista ja osaamisen kehittymistä.
- Perustelee ja arvioi kriittisesti tekemiäsi digipedagogisia ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin sekä asettamiisi omiin oppimistavoitteisiin. Tunnista myös työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

E) Taidelähtöinen pedagogiikka

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu taidelähtöisen pedagogiikan käsitteeseen ja pedagogisiin tavoitteisiin. Perehdy taidelähtöisen työskentelyn taustoihin ja lähtökohtiin opiskelemalla materiaalia sekä tutustumalla mahdollisuuksien mukaan käytännön toimintaan.
- Valitse jokin konteksti, jossa sovellat taidelähtöistä pedagogiikkaa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus.
- Kuvaa taidelähtöisessä pedagogiikassa käytettäviä harjoitteita, tekniikoita ja menetelmiä.
- Sovella taidelähtöistä lähestymistapaa valitsemassasi kontekstissa pedagogisesti perustellen.
- Analysoi soveltamisen onnistumista. Mikä onnistui ja miksi, mikä innosti, mikä jäi mietityttämään, mitä muuttaisin, mistä haluaisin tietää lisää?
- Dokumentoi oppimasi asiat. Kokeile dokumentoinnissa esimerkiksi kuvaa, ääntä, liikettä, runoutta, sarjakuvaa tai animaatiota.

- Arvioi tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin.
- Kirjaa, miten jatkossa kehität osaamistasi taidelähtöisen pedagogiikan käytössä.
- Liitä soveltamasi taidelähtöisen pedagogiikan dokumentit osaamiskansioosi.

F) Pedagoginen johtaminen

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu pedagogisen johtamisen tietoperustaan. Tunnista ja kuvaa oppilaitoksessa tai yrityksessä toimivan asiantuntijayhteisön kehittämishaasteita pedagogisen johtamisen tietoperustaan perustuen.
- Valitse jokin opetusharjoittelun konteksti, jossa sovellat pedagogisen johtamisen tietoperustaa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus.
- Suunnittele ja toteuta pedagogista kehittymistä edistävä hanke tai prosessin osa osana opetusharjoittelua yhdessä opiskelijoiden tai asiantuntijayhteisön kanssa.
- Valitse toiminnan tavoitteeseen ja pedagogiseen tietoperustaan sopivat fasilitointimenetelmät ja kehittämisen työkalut.
- Kuvaa ja arvioi kehittämisprosessisi kirjallisesti tai hyödyntäen erilaisia ilmaisun tapoja.
- Kuvaa oman pedagogisen johtajuuden toimintakentät osana opettajan työtäsi.
- Perustele ja arvioi tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustaan peilaten.
- Arvioi omaa osaamistasi ja kehittymisen mahdollisuuksia suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin.
- Tunnista työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

G) Kestävän kehityksen pedagogiikka

Osaamisen osoittaminen

- Tutustu kestävän kehityksen arvoperustaan sekä siihen linkittyvään ekologisen kestävyiden, sosiaalisen ja taloudellisen oikeudenmukaisuuden sekä oikeudenmukaisuuden ja demokratian kysymyksiin.
- Valitse jokin opetusharjoittelun konteksti, jossa sovellet kestävän kehityksen pedagogiikkaa. Kontekstina voi olla esimerkiksi hanke, opintojakso, tutkinnon osa tai työelämän koulutus.
- Suunnittele ja toteuta opetusharjoittelussa kestävän kehityksen sisältöjä omalla alalasi opetussuunnitelmien ja tutkinnonperusteiden mukaisesti.
- Kuvaile, miten otat huomioon opetuksessasi kestävän kehityksen arvoperustan mukaiset sisällöt.
- Kuvaile, miten edistät ohjaus- ja opetusharjoittelussasi kestävään kehitykseen liittyvää ammattitaitoa, arvoja ja osaamista.
- Kuvaile, miten toimit asiantuntijana kestävää kehityksen sisältöjen kehittäjänä kouluissa ja oppilaitoksissa.
- Perustelee ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

H) Omavalintainen pedagoginen painotus

Osaamisen osoittaminen

- Suunnittele ja toteuta opetus- ja ohjausharjoittelussasi opiskelijoidesi, alasi tai toimintaympäristösi näkökulmasta tarpeellinen pedagoginen painotus. Neuvottele painotuksesta ja sen toteutuksesta ohjaajasi kanssa.
- Kuvaa arvioitavat osaamistavoitteet omalle toiminnallesi.
- Toteuta painotuksesi opiskelijoiden kanssa ja arvioi toimintasi onnistumista.

- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja valitsemasi tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen ja oman osaamisesi edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Aineistot

- Etsi pedagogista painotustasi perustelevat, ajankohtaiset, taustoittavat ja ohjaavat aineistot. Käytä niitä toimintasi suunnittelussa ja arvioinnissa.

2.4. OSAAMISEN ARVIOINTI | 5 OP

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- asiakirjat ja ohjeistukset, jotka ohjaavat arviointia
- arvioinnin kohteet ja kriteerit
- arviointi erilaisissa toimintaympäristöissä
- arvioinnin kehittäminen.

Työskentelytavat

- Tutki arviointia laajasti ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakoulutuksessa. Kehitä arviointia omassa työssäsi mahdollisuuksien mukaan yhdessä opiskelijoiden, kollegoiden ja verkostokumppaneiden kanssa.
- Sovita tätä opintojaksoa opintojaksoihin 2.2 ja 2.3.

Osaamisen osoittaminen

- Esittele asiakirjat tai ohjeistukset, jotka ohjaavat arviointia siinä toimintaympäristössä, jossa arviointia toteutat.

- Kuvaa, miten olet toteuttanut oppimisen ja osaamisen arviointia erilaisissa toimintaympäristöissä ottaen huomioon ammattitaitovaatimukset, arviointikohteet, -kriteerit ja -menetelmät.
- Kuvaa, miten osaamisen arviointia toteutetaan käytännön työtehtävien yhteydessä vaikkapa havainnoimalla arviointitilanteita työpaikalla.
- Kuvaa, miten arviointia kehitetään yhdessä opiskelijoiden ja kollegojen sekä työpaikojen ja oppilaitosten kanssa vaikkapa haastattelemalla opettajia, havainnoimalla kehittämisprosesseja tai osallistumalla niihin itse.
- Perustele ja arvioi kriittisesti tekemiäsi ratkaisuja ammattikasvatuksen tietoperustan avulla.
- Arvioi omaa osaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

Halutessasi voit hakea osaamismerkkiä. Osaamismerkin kuvaus sekä digitaalisen merkin hakuohjeet ja -linkit ovat MyNetissä.

2.5. URAOHJAUS | 5 OP

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- Ammatillisen opiskelijan urapolut ja niiden tulevaisuuden näkymät
- Työn opinnollistaminen ja työelämälähtöiset oppimisympäristöt
- Työelämätaidot sekä yrittäjämäinen toimintatapa
- Yrittäjyyteen ohjaaminen ja ammatillisen opettajan yrittäjyysosaaminen.

Työskentelytavat

Sopikaa vertaisryhmässä, miten käsittelette yllä mainitut tutkimisen ja kehittämisen kohteet. Tutustukaa oman ammattialanne ura- ja työmahdollisuuksiin sekä yrittäjän työhön. Perehtykää käytäntöihin, joissa opintoja henkilökohtaistetaan, aiemmin hankittua osaamista tunnustetaan ja tunnustetaan sekä työtä opinnollistetaan.

Osaamisen osoittaminen

- Kuvaa uraohjauksen prosessi, jossa olet itse mukana opettajana/ohjaajana, tai tutustu muiden tekemään uraohjaukseen esim. haastattelemalla ja havainnoimalla opettajia ja opiskelijoita tai organisaation edustajaa.
- Esittele lainsäädäntö tai esimerkiksi organisaation strategiset ohjeistukset, jotka liittyvät uraohjaukseen.
- Kuvaa, millaista osaamista ohjattavan työtehtävissä ja laajemmin toimialalla edellytetään tulevaisuudessa.
- Kuvaa niitä uraohjauksen palveluita, joita ohjattava voi hyödyntää työllistykseen tai edetäkseen urallaan.
- Kuvaa oppilaitoksen tai organisaation uraohjauksen käytäntöjä (esim. ohjaussuunnitelma, yksilölliset opintopolut, opinnollistaminen, urasuunnittelu, kehityskeskustelu).
- Kuvaa henkilökohtaistamiseen perustuva uraohjausprosessi. Uraohjausprosessiin voi liittyä opiskelija- tai asiakaslähtöisyyden toteutuminen, välitavoitteiden asettaminen ja arviointi, vuorovaikutuksen luominen ja kehittäminen, ohjausmenetelmät, digitaaliset ohjausvälineet ja dokumentointi.
- Arvioi yhdessä ohjattavan kanssa, kuinka asetetut uraohjauksen välitavoitteet toteutuvat.
- Jäsennä ja arvioi kriittisesti havaintojasi uraohjauksesta ammattikasvatuksen tietopuustan avulla.
- Arvioi omaa uraohjausosaamistasi suhteessa ammattitaitovaatimuksiin ja osaamiskriteereihin. Tunnista myös työkäytäntöjen edelleen kehittämisen tarpeita ja mahdollisuuksia.

3. YHTEISKUNNALLISESTI AKTIIVINEN OPETTAJA | 35 OP

3.1 AMMATTISIVISTYS JA TYÖELÄMÄN MUUTOS | 5 OP

Voit korvata opintojakson aiemmin suoritetuilla yliopiston kasvatustieteen tai muilla vastaavilla opinnoilla.

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- ammatillisen koulutuksen kehitys yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta
- ammatillinen koulutus, sivistys ja kansalaiseksi kasvaminen
- koulutuksen yhteiskunnalliset tehtävät ja koulutus työelämän muutoksissa.

Työskentelytavat

Opintojakso 3.1 Ammattisivistys ja työelämän muutos suoritetaan sovitulla verkkoalustalla, joka aukeaa opiskelijoille 1.6.2021. Verkkoalustalla ovat jaksoon liittyvät tehtävät, aineistot ja vaihtoehtoisten työpajojen ajankohdat. Opintojakson tehtävät palautetaan verkkoalustalle ja liitetään myös osaksi osaamiskansiota.

Opintojakson vaihtoehtoiset työpajat pidetään seuraavasti:

- 14.9.2021 klo 9–16 tai
- 27.11.2021 klo 9–16 tai
- 21.1.2022 klo 9–16

3.2 UUDISTUVA AMMATILLINEN KOULUTUS | 5 OP

Opintojakson tutkimisen ja kehittämisen kohteet

- ammatillisen koulutuksen järjestelmä ja järjestäminen
- koulutuspolitiikka ja valtakunnalliset kehittämisenäkökulmat
- ajankohtaiset ammatillisen koulutuksen säädökset, sopimukset ja ohjeet
- ammatillisen koulutuksen ohjausjärjestelmä, tuloksellisuus ja rahoitus
- koulutuksen järjestäjien ohjeistukset sekä lain edellyttämät suunnitelmat.

Työskentelytavat

Opintojakson toteutus sovitaan yhdessä ohjaajan ja vertaisryhmän kanssa. Vertaisryhmä sopii tutkimuskysymyksistä ja kehittämisen kohteista, työnjaosta sekä tuotoksesta ja sen käsittelystä.

Ammatillisen opettajan opintojen muodostuminen, osaamisen hankkiminen ja osoittaminen

OSAAMISEN OSOITTAMINEN

TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ OPETTAJA (15 op)

- 1.1 Henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKS), osaamiskansio ja vertaistoiminta
- 1.2 Osaaminen osoitetaan kehitysohjelman (Kehon) ohjeiden mukaan tai aiemmin suoritetulla yliopistollisella kasvatustieteellisellä tai vastaavalla opintokokonaisuudella (25 op)
- 1.3 Osaaminen osoitetaan Kehon ohjeiden mukaan tai aiemmin suoritetulla yliopistollisella kasvatustieteellisellä tai vastaavalla opintokokonaisuudella (25 op)

EETTISESTI OHJAAVA OPETTAJA (35 op)

- 2.1 Havainnoi ammattien oppimista ja oppimisen ohjaamista
- 2.2 Tutki, kehitä ja osoita vuorovaikutuksen, ryhmäprosessien, henkilökohtaistamisen, opetussuunnitelman sekä oppimisympäristöjen ja -prosessien osaaminen osana opetusharjoittelua
- 2.3 Tutki, kehitä ja osoita valitsemasi pedagogisen painotuksen osaaminen osana opetusharjoittelua.
- 2.4 Tutki, kehitä ja osoita osaamisen arviointi osana opetusharjoittelua.
- 2.5 Uraohjauksen osaamisen osoittaminen sovitaan yhdessä ohjaajan ja vertaisryhmän kanssa.

YHTEISKUNNALLISESTI AKTIIVINEN OPETTAJA (10 op)

- 3.1 Osaaminen osoitetaan Kehon ohjeiden mukaan tai aiemmin suoritetulla yliopistollisella kasvatustieteellisellä tai vastaavalla opintokokonaisuudella (25 op)
- 3.2 Opintojakson osaamisen osoittaminen sovitaan yhdessä ohjaajan ja vertaisryhmän kanssa.

OPINTOKOKONAIUUDET

TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ OPETTAJA

- 1.1 Kehittyminen ammatilliseksi opettajaksi 5 op
- 1.2 Oppimisen ja opetuksen lähtökohdat 5 op
- 1.3 Oppiminen työelämässä ja verkostoissa 5 op

EETTISESTI OHJAAVA OPETTAJA

- 2.1 Opetus- ja ohjaustoiminnan havainnointi 5 op
- 2.2 Opetus- ja ohjaustoiminta oppilaitoksissa ja yrityksissä 15 op
- 2.3 Valinnainen pedagoginen painotus 5 op
- 2.4 Osaamisen arviointi 5 op
- 2.5 Uraohjaus 5 op

YHTEISKUNNALLISESTI AKTIIVINEN OPETTAJA

- 3.1 Ammattisivustus ja työelämän muutos 5 op
- 3.2 Uudistuva ammatillinen koulutus 5 op

AMMATTITAITOVAATIMUKSET

TUTKIVA JA KEHITTÄVÄ OPETTAJA

1. Ammatillisen opettajan toiminta rakentuu ammattikasvatuksen tietoperustalle.
2. Ammatillisen opettajan toiminta on eettisesti, taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti perusteltua.
3. Ammatillinen opettaja kehittää osaamistaan systemaattisesti arvioiden ja monipuolisesti dokumentoiden yhdessä työelämän, opiskelijoiden ja kollegojen kanssa.

EETTISESTI OHJAAVA OPETTAJA

4. Ammatillinen opettaja kehittää vuorovaikutustaitojaan avoimesti ja luovasti moninaisuutta arvostaen.
5. Ammatillinen opettaja käyttää ja kehittää oppimiskeskeisiä ohjaus-, opetus- ja arviointimenetelmiä yhdessä työelämän, opiskelijoiden ja kollegojen kanssa.
6. Ammatillinen opettaja tukee oppimisprosesseja ja kehittää oppimisympäristöjä verkostoissa ja yhteisöissä.
7. Ammatillinen opettaja ohjaa opiskelijoita valmistumaan ja työllistymään sekä tukee heidän valmiuksiaan yrittäjyyteen.

YHTEISKUNNALLISESTI AKTIIVINEN OPETTAJA

8. Ammatillinen opettaja tietää ammatillista koulutusta ja työelämää koskevat säädökset ja noudattaa niitä työssään.
9. Ammatillinen opettaja rakentaa yhteiskunnallisen vaikuttajana edellytyksiä tulevaisuuden ammatilliselle koulutukselle.

AMMATILLISEN OPETTAJAN KEHITTÄMISEN JATKUMO

Ammatillisen opettajan työ edellyttää jatkuvaa kouluttautumista, kehittämisprosesseihin osallistumista ja niiden käynnistämistä. Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu, sen täydennyskoulutus sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta tarjoavat monenlaisia yhteistyömuotoja opettajan työn kehittämiseen ammatillisen opettajankoulutuksen jälkeen (ks. www.haaga-helia.fi/aokk).

Opettajaksi päteöityneenä voit hakea

- ammatilliseen erityisopettajakoulutukseen (60 op), jolloin sinulla tulee olla joko ammatillisten tai yhteisten opintojen opettajan kelpoisuus (A 986/1998 sekä 1150/2017) ja vähintään kuuden (6) kuukauden mittainen päätoiminen opetus- tai ohjauskokemus ammatillisesta oppilaitoksesta tai ammattikorkeakoulusta hakuajan päättymiseen mennessä
- ammatilliseen opinto-ohjaajan koulutukseen (60 op), jolloin sinulla tulee olla joko ammatillisten tai yhteisten opintojen opettajan kelpoisuus (A 986/1998 sekä 1150/2017).

Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksissa päivitetään opetushenkilöstön ja oppilaitosorganisaatioiden osaamista sekä kehitetään uusia ratkaisuja opiskelun, työelämän ja elinikäisen oppimisen tarpeisiin. Lisäksi täydennyskoulutuksilla tuetaan oppilaitosorganisaatioita kouluttamalla ja konsultoimalla oppilaitosten johtoa ja työelämän yhteistyökumppaneita.

Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu toteuttaa täydennyskoulutusta sekä Opetushallituksen, opetus- ja kulttuuriministeriön ja EU:n rahoituksen avulla että maksullisena palvelutoimintana. Koulutukset voivat olla lyhytkestoisia tai laajempia opintopisteytettyjä koulutuskokonaisuuksia, konsultointipalveluita, seminaareja, luentosarjoja tai ajankohtaispäiviä, joita suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä asiakkaan kanssa. (Ks. www.haaga-helia.fi/fi/opettajien-taydennyskoulutus)

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI)

TKI-toimintaa tehdään verkostoissa ja hankkeissa kansainvälisesti sekä kansallisesti. Toiminta toteutuu yhteistyössä työelämän, rahoittajien, ammatillisten koulutusorganisaatioiden sekä korkeakoulujen kanssa. Ammatillinen opettajakorkeakoulu hallinnoi Haaga-Helia ammattikorkeakoulun yhtä tutkimusalueetta, vaikuttavaa ammatillista pedagogiikkaa (<https://www.haaga-helia.fi/fi/vaikuttava-ammattillinen-pedagogiikka>). Toiminta on tulevaisuuteen suuntautuvaa ja työelämän muutoksia ennakoivaa, ja se palvelee ammatillista opettajankoulutusta ja ammatillista koulutusta.

TKI-työn projektien toimintaa ja tuloksia esitellään seminaareissa ja verkostotapaamisissa, joista tiedotetaan myös opettajakorkeakoulun verkkosivuilla. Opiskelijat ovat tervetulleita osallistumaan projekteihin ja tapahtumiin.

Alumnitoiminta

Haaga-Helia Ammatillisen opettajakorkeakoulun alumneja ovat kaikki, jotka ovat suorittaneet ammatillisen opettajan, erityisopettajan tai opinto-ohjaajan pedagogiset opinnot. Päivitä tietosi opettajakorkeakoulun alumnirekisteriin verkkosivujen kautta ([haaga-helia.fi/alumni](https://www.haaga-helia.fi/alumni)). Näin varmistat, että saat ajankohtaisimmat uutiset ja kutsut tapahtumiimme.

Alumnit ovat opettajakorkeakoululle tärkeä sidosryhmä, jolle tarjoamme muun muassa

- mahdollisuuden verkostoitua oman ammattiryhmän kanssa
- tilaisuuksia ajankohtaisten aiheiden parissa
- jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia
- julkaisuja opettajan työn kehittämiseksi.

OPINTOJEN TUEKSI

Opintopalvelut

Ammatillisen opettajakorkeakoulun opintopalvelut on Pasilan kampuksella 7. kerroksessa huoneessa 7201. Tavoitat henkilökunnan sähköpostilla aokk@haaga-helia.fi tai puhelimitse 029 447 1354 ja 029 447 1063.

Opintopalveluista saat tietoa opiskelun käytännön asioista, muun muassa:

- verkkotunnuksista
- mahdollisista selvityksistä työ- ja elinkeinotoimistoa ja muita viranomaisia varten
- opiskelutodistuksista
- todistuksista ja valmistumisesta.

Haaga-Helian henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@haaga-helia.fi.

Sähköposti

Jokaiselle opiskelijalle luodaan automaattisesti sähköposti, muotoa bxx123@my.haaga-helia.fi. Lähetämme opintojen ajan kaikki sähköpostit tähän osoitteeseen. Kirjautu MyNetissä sähköpostiohjelmaan ja tee tarvittavat kieli- ja maa-asetukset. Voit myös uudelleenohjata viestisi omaan sähköpostiisi. MyNetissä on ohje sen tekemiseen.

Kirjasto

Kirjasto sijaitsee Pasilan kampuksella 3. kerroksessa ja Porvoon kampuksella 1. kerroksessa. Tiedot aukioloista ja kirjastokortin hakulomake ovat osoitteessa www.haaga-helia.fi/kirjasto.

Opintososiaaliset asiat

Opettajan pedagogiset opinnot eivät ole tutkintoon johtavaa koulutusta, joten opiskelijat eivät ole pääsääntöisesti oikeutettuja opiskelijakorttiin ja esim. matka-alennuksiin. Opiskelijat voivat halutessaan saada Kelan ateriatukikortin. Kelan ateriatuen piirissä olevat opiskelijaravintolat löydät Kelan verkkosivuilta. Taloudellista tukea aikuisopiskelijoille tarjoavat esim. Työllisyysrahasto ja TE-palvelut.

Ammatillista opettajankoulutusta vuodesta 1950

Ammattiin ja työelämään valmentavalla koulutuksella on Suomessa jo yli satavuotiset perinteet. Eri alojen ammatillinen koulutus kehittyi hallinnollisesti hajallaan eri ministeriöiden yhteydessä. Systemaattista opettajankoulutusta ei ollut. Opetustehtävissä toimivat alasta ja tehtävästä riippuen korkeakoulututkinnon tai kansakoulunopettajan koulutuksen suorittaneet henkilöt, tai käytännön työelämässä kokemusta hankkineet ammattihenkilöt.

Toinen maailmansota, pula ammattitaitoisesta työvoimasta, suuret ikäluokat ja elinkeinorakenteen muutos saivat yhteiskunnan viimein kiinnittämään huomiota ammatillisen koulutuksen kehittämiseen. Vuonna 1947 kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatuseräosaston laatiman suunnitelman mukaan Suomeen tuli luoda koko maan kattava ammatillisen koulutuksen verkosto, sekä rakentaa systemaattinen opettajankoulutus ammattiin valmistavaa koulutusta varten. Opettajankoulutukselle asetettiin neljä tehtävää: Opettajankoulutuksen tuli parantaa opetuksen vaikuttavuutta ja laatua, lisätä ammatillisen koulutuksen yleistä arvostusta, nostaa ammatillisen koulutuksen opettajien ammatin arvostusta sekä kehittää ammatilliseen koulutukseen erityisesti soveltuvaa pedagogiikkaa.

Opettajankoulutuksen perustaminen ammatillisesti valmentavaa koulutusta varten sai laajempaa poliittista kannatusta. Niinpä kauppa- ja teollisuusministeriössä suhtauduttiin myönteisesti Suomen Liikemiesten Kauppaopiston anomukseen opettajankoulutuksen toteuttamiseksi oppilaitoksen yhteydessä. Lokakuun 17. päivänä vuonna 1950 päivätyssä päätöksessä todetaan, että ministeriö ”on nähnyt hyväksi määrätä Suomen liikemiesten kauppaopiston toimimaan sellaisena kauppaoppilaitoksena, jossa kauppaopettajiksi aikovat voivat suorittaa edellä mainitun asetuksen ja ministeriön päätöksen edellyttämän opetuksen harjoittelun ja käytännölliset opettajakokeet”. Päätöksen allekirjoittajina olivat ylijohtaja Aarno Niini ja opetusneuvos Bertel Gronhjort.

Vuonna 1997 Suomen Liikemiesten Kauppaopiston opettajankoulutus siirtyi ammattikorkeakoulu Helian yhteydessä toimintansa aloittaneen ammatilliseen opettajakorkeakouluun. Opettajankoulutus laajeni siten, että opettajakorkeakoulussa koulutettiin kaikkien ammatillisen koulutuksen alojen opettajia. Vuodesta 2006 opettajakorkeakoulussa on koulutettu erityisopettajia ja vuodesta 2011 alkaen myös opinto-ohjaajia. Vuonna 2007 perustettiin uusi ammattikorkeakoulu Haaga-Helia, jonka yhteydessä opettajakorkeakoulu jatkoi toimintaansa.

Ammatillinen koulutus ja ammattikorkeakoulutus ovat monipuolisia, monialaisia ja tulevaisuuteen suuntautuvia. Koulutuksella on yksilöä, työelämää ja yhteiskuntaa kehittävä tehtävä. Suomessa yhä arvostetaan koulutusta. Voimme tänäänkin hyväksyä 70 vuotta sitten opettajankoulutukselle asetetut neljä tehtävää. Moderni ja laadukas opettajankoulutus vaikuttaa opettajan työn arvostukseen ja hyvä opetushenkilöstö vaikuttaa ammatillisen koulutuksen arvostukseen ja laatuun. Suomalaista ammatillista opettajankoulutusta toteutetaan myös ulkomailla.

Tervetuloa opiskelemaan Haaga-Helia Ammatilliseen opettajakorkeakouluun!

Jari Laukia, johtaja, Ammatillinen opettajakorkeakoulu
jari.laukia@haaga-helia.fi

AIKATAULU 2021–2022

Ammatillinen opettajankoulutus

HELSINGIN RYHMÄ	VIIKONLOPPU-RYHMÄ	VERKKO-PAINOTTEINEN RYHMÄ	ENGLISH GROUP	TURUN ALUERYHMÄ	PORVOON ALUERYHMÄ
Haaga-Helia AMK, Pasila, Ratapihantie 13	Haaga-Helia AMK, Pasila, Ratapihantie 13,	Haaga-Helia AMK, Pasila, Ratapihantie 13	Haaga-Helia AMK, Pasila, Ratapihantie 13	Turun AMK, Lemminkäisenkatu 30,	Haaga-Helia AMK, Porvoo, Taidetehtaan­katu 1
klo 9–16	pe klo 16.30–20.30 la klo 9–16	klo 9–16 (* Webinaari klo 17–18.30)	klo 9–16	klo 9–16	klo 9–16
17.–18.5.2021 24.–25.8.2021 20.–21.9.2021 7.10.2021 25.–26.10.2021 9.11.2021 24.–25.11.2021 26.–27.1.2022 14.2.2022 23.–24.3.2022 4.–5.5.2022	21.–22.5.2021 11.6.2021 27.–28.8.2021 24.–25.9.2021 15.–16.10.2021 19.–20.11.2021 28.–29.1.2022 25.–26.2.2022 18.–19.3.2022 8.–9.4.2022 5.5.2022	24.–25.5.2021 1.–2.9.2021 27.9.2021* 17.–18.11.2021 9.12.2021* 28.1.2022 15.2.2022 * 7.3.2022 5.5.2022	17.–18.5.2021 7.6.2021 24.–25.8.2021 21.–22.9.2021 20.–21.10.2021 24.–25.11.2021 26.–27.1.2022 23.–24.2.2022 22.–23.3.2022 4.–5.5.2022	26.–27.5.2021 9.6.2021 8.8.2021 9.–10.9.2021 4.–5.10.2021 11.–12.11.2021 30.11.2021 10.–11.1.2022 10.–11.3.2022 4.4.2022 4.5.2022	24.–25.5.2021 8.6.2021 24.–25.8.2021 22.–23.9.2021 27.–28.10.2021 23.–24.11.2021 19.–20.1.2022 15.–16.2.2022 23.–24.3.2022 20.4.2022 5.5.2022
Valmistujaiset/Graduation 5.5.2022 klo 15.30 – n.17.00				Valmistujaiset/ Graduation 4.5.2022 klo 13 – 15	Valmistujaiset 5.5.2022 klo 9.00 – n.15.00

Alla olevat kolme opintojaksoa suorittavat ne opiskelijat, joilla ei ole aiempia kasvatustieteellisiä opintoja. Opintojaksoilla käytettävät verkkoalustat avataan opiskelijoille 1.6.2021.

Note: Excluding the English group.

OPPIMISEN JA OPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT 5 OP	OPPIMINEN TYÖELÄMÄSSÄ JA VERKOSTOISSA 5 OP	AMMATTISIVISTYS JA TYÖELÄMÄN MUUTOS 5 OP
OPINTOJAKSON VAIHTOEHTOISET VERKKOTYÖPAJAT: 3.6.2021 klo 9–16 tai 19.8.2021 klo 9–16 tai la. 21.8.2021 klo 9–16 tai LÄHIPÄIVÄ PASILAN KAMPUKSELLA 12.1.2022 klo 9–16.	Opintojakso suoritetaan kokonaisuudessaan verkossa.	OPINTOJAKSON VAIHTOEHTOISET VERKKOTYÖPAJAT: 14.9.2021 klo 9–16 tai la 27.11.2021 klo 9–16 tai 21.1.2022 klo 9–16

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Ratapihantie 13, 00520 Helsinki
www.haaga-helia.fi/aokk
aokk@haaga-helia.fi